

Inovovaný školský vzdelávací program

ISCED 2

Motivačný názov

„ŠKOLA PRE ŽIVOT“

1. Úvodné identifikačné údaje

Predkladateľ programu: Základná škola, Školská 1, Vinodol
Adresa : Školská 1, Vinodol, 951 06
IČO: 37865285
Riaditeľ školy: Mgr. Janka Poláková
Kontakt: 037/6598144,

Zriaďovateľ Obec Vinodol
Adresa: Obecná 473/29, Vinodol, 951 06
Kontakty: 037/6598133

Vzdelávací program: „Škola pre život“
Kód odboru: ISCED 2
Druh školy: štátna
Názov odboru: sekundárne vzdelávanie
Stupeň vzdelania: nižšie stredné vzdelávanie
Dĺžka štúdia 5 rokov
Vyučovací jazyk slovenský
Študijná forma denná
Druh školy štátna, plnoorganizovaná
Platnosť dokumentu: od 01.09.2015
Vypracovala: Mgr. Janka Poláková

Mgr. Janka Poláková
podpis riaditeľky:

Základná škola, Školská 1, Vinodol

Kontakty pre komunikáciu so školou:

Titul, meno, priezvisko	Pracovná pozícia	Telefón	e - mail	iné
Mgr. Janka Poláková	riaditeľka	037/ 6598144	zs.vinodol@gmail.com	
Mgr. Andrea Čerňanová	zástupkyňa riaditeľky	037/ 6598144	zs.vinodol@gmail.com	
PaedDr. Terézia Barátová	výchovná poradkyňa	037/ 6598144	zs.vinodol@gmail.com	
Iveta Šišmišová	vychovávateľka	037/ 6598144	zs.vinodol@gmail.com	
Zuzana Barátová	vedúca ZŠS	037/ 6598154		

Zriaďovateľ: Obec Vinodol
 Obecná 473/29
 951 06 Vinodol
 Tel.: 037/ 6598133

Peter Straňák
 starosta obce

Záznamy o platnosti a revidovaní školského vzdelávacieho programu

Platnosť / revidovanie ŠkVP	Dátum	Zaznamenanie inovácie, zmeny, úpravy a pod.
Revidovanie	01.09.2014	Úprava ŠkVP Aktualizácia údajov o škole
Revidovanie	01.09.2015	Inovácia ŠKVP v 1 a 5. ročníku
Revidovanie	30.08.2016	Inovácia ŠKVP v 2 a 6. ročníku
Revidovanie	22.06.2017	Inovácia ŠKVP v 3 a 7. ročníku
Revidovanie	01.09.2018	Inovácia ŠKVP v 4 a 8. ročníku
Revidovanie	01.09.2019	Inovácia ŠKVP v 9. ročníku
Revidovanie	01.09.2020	Doplnenie ŠkVP - Aktualizácia údajov o škole
Revidovanie	01.09.2021	Doplnenie ŠkVP - Aktualizácia údajov o škole
Revidovanie	01.09.2022	Doplnenie ŠkVP - Aktualizácia údajov o škole
Revidovanie	01.09.2022	Konsolidácia ŠKVP

1. Charakteristika školy, ciele

Základná škola je plno organizovaná škola s právnou subjektivitou, ktorá od roku 2002 prešla pod správu obce Vinodol. Škola bola dobudovaná a daná do prevádzky v roku 1971.

Navštevujú ju žiaci 1. – 9. ročníka. Nachádza sa priamo v obci Vinodol. Zriaďovateľom je

Obec Vinodol. Kapacita školy je 300 žiakov. Školu v súčasnosti navštevuje 164 žiakov.

Školský areál tvorí budova školy, telocvičňa, školská jedáleň, oddychová zóna. V blízkosti sa nachádza multifunkčné ihrisko, futbalové ihriská.

1.1 Ciele výchovy a vzdelávania

Ciele výchovy a vzdelávania predstavujú spoločný základ pre konkretizované predmetové ciele a špecifické ciele prierezových tém, ktoré sa majú výchovou a vzdelávaním naplniť. Vo vzdelávaní na druhom stupni základnej školy je potrebné najmä:

- rozvíjať u žiakov funkčnú gramotnosť a kritické myslenie;
- umožňovať každému žiakovi v rámci výučby nadobúdanie kompetencií vlastnou činnosťou a aktivitami zameranými aj na objavovanie a vytváranie nových významov;
- motivovať žiakov k zodpovednosti a záujmu o vlastné vzdelávacie výsledky prostredníctvom ich aktívneho zapojenia do procesu vzdelávania;
- viesť žiakov k využívaniu efektívnych stratégií učenia sa (učiť sa učiť);
- poskytovať každému žiakovi príležitosť objaviť a rozvinúť svoje schopnosti v súlade s reálnymi možnosťami, aby tak získal podklad pre optimálne rozhodnutie o svojom ďalšom vzdelávaní;
- sprostredkovať dostatok príležitostí na osobnostný rozvoj každého žiaka;
- rozvíjať u žiakov sociálne kompetencie s dôrazom na kultivovanú komunikáciu a spoluprácu;
- viesť žiakov k uplatňovaniu svojich práv, plneniu svojich povinností a rešpektovaniu práv iných ľudí i rodinné zázemie, a tak účinnejšie na žiakov pôsobiť.

Hlavným cieľom, ktorý si naša škola kladie je úloha vychovať všeobecne vzdelaných ľudí s veľmi dobrou znalosťou anglického jazyka a čiastočnou znalosťou druhého cudzieho jazyka – nemeckého jazyka, ako i znalosťami a zručnosťami v oblasti informačno-komunikačných technológií

Okrem komplexnej starostlivosti sa snažíme dosiahnuť zlepšenie:

- výchovno-vzdelávacích výsledkov v oblasti rozumovej výchovy,

- gramotnosti žiakov v IKT,
- formovať a rozvíjať u žiakov tvorivý životný štýl. Vnútornú motiváciu, emocionálnu inteligenciu, sociálne cítenie a pozitívnu hodnotovú orientáciu – vychovávať žiakov v duchu humanistických princípov.

V spolupráci s rodičmi zo žiakov vychovať pracovitých, zodpovedných, morálne vyspelých a slobodných ľudí vyzbrojených potrebnými informáciami, vedomosťami a zručnosťami, ktoré vedia správne použiť a navonok prezentovať so zreteľom na vek a svoje schopnosti.

U pedagogických zamestnancov podporiť ich:

- pozitívnu motiváciu k pedagogickej činnosti (predchádzanie vyhoreniu),
- v záujme o ich profesijný a odborný rast,
- záujem o rozvíjanie nadania, talentu, záujmov každého žiaka,
- v skvalitňovaní spolupráce s rodičmi, verejnosťou a inými školami,
- v zavádzaní nových foriem a metód práce do výchovno-vzdelávacieho procesu,
- snahu celoživotného vzdelávania.

1.2 Priestorové a technické podmienky školy

Základná škola vo Vinodole má 1 budovu – 14- triednu, ktorá slúži na výchovno-vzdelávací proces. Školu navštevuje 164 žiakov. Budova je trojpodlažná. Na všetkých podlažiach sa nachádzajú triedy, kabinety a špeciálne učebne.

Prvý stupeň základnej školy využíva 6 učební na klasické vyučovanie, dve odborné učebne na vyučovanie IKT vybavené s počítačmi a interaktívnou tabuľou a školskú knižnicu s multifunkčným vybavením.

Činnosť školského klubu detí je organizovaná v kmeňových triedach.

Samostatnú budovu tvorí jedna telocvičňa so šatňami, sprchami, kabinetom, 2 WC.

V ďalšej budove sa nachádzajú priestory školskej kuchyne a jedálne, sociálne zariadenia, a učebňa techniky. Celá škola je pokrytá internetovým signálom.

V každej kmeňovej učebni je možné využívať notebook, pevne zabudovaný projektor s plátnom.

Všetci žiaci školy používajú skrinky na uschovanie svojich osobných vecí počas vyučovania i mimo neho, ktoré sú umiestnené na prízemí budovy.

Vybavenie kabinetov a tried učebnými pomôckami a nábytkom sa každoročne modernizuje podľa finančných možností školy.

Školská agenda je elektronicky spracovávaná prostredníctvom školského informačného systému EduPage. Škola využíva plnú verziu ŠIS aSc agenda. Pre lepšiu informovanosť, rodičov o dianí v škole o známkach ich detí máme spustenú webovú stránku zsvinodol.edupage.org a portál bezrkiedy.sk, kde sa majú rodičia možnosť dozvedieť dôležité informácie. Stránka je pravidelne aktualizovaná a vytvára kontaktný most medzi školou a okolím.

Naším práním je, aby škola bola úspešná, aby žiaci, rodičia a zamestnanci boli spokojní a aby v škole panovala príjemná pracovná atmosféra.

2. Stupeň vzdelania

Nižšie stredné vzdelanie žiak získa úspešným absolvovaním posledného ročníka ucelenej časti vzdelávacieho programu odboru vzdelávania pre druhý stupeň základnej školy alebo úspešným absolvovaním prvého ročníka päťročného vzdelávacieho programu odboru vzdelávania v strednej škole, do ktorého sa prijímajú žiaci z ôsmeho ročníka základnej školy alebo úspešným absolvovaním štvrtého ročníka osemročného vzdelávacieho programu odboru vzdelávania v strednej škole alebo absolvovaním tretieho ročníka vzdelávacieho programu praktickej školy. Dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou, ktoré je podmienkou pre ďalšie vzdelávanie na vyššom stupni.

3. Profil absolventa

Profil absolventa sa odvíja od kompetencií, ktoré žiak získal v procese vzdelávania a sebavzdelávania v rámci nižšieho stredného stupňa vzdelávania a iných rozvíjajúcich aktivít. Absolvent nižšieho stredného vzdelávania disponuje nasledujúcimi základnými kompetenciami, ktoré vychádzajú zo vzdelávacích štandardov vyučovacích predmetov a špecifických cieľov prierezových tém na tomto stupni vzdelávania:

- pozná a uplatňuje efektívne techniky učenia sa a osvojovania si poznatkov;
- vyjadruje sa súvisle, výstižne a kultivovane písomnou aj ústnou formou;
- využíva cudzí jazyk na úrovni používateľa základov jazyka;
- používa matematické postupy a vedomosti pri riešení praktických problémov, je schopný aplikovať osvojené matematické modely logického a priestorového myslenia;
- používa informačné a komunikačné technológie pre potreby učenia sa a pre svoj život;

- vyhľadá a využije viaceré informácie a možnosti pri plánovaní úloh a riešení problémov s uplatnením zásad kritického myslenia;
- dokáže aplikovať osvojené poznatky a metódy prírodných vied vo svojom živote;
- uplatňuje osvojené základy pre efektívnu spoluprácu a komunikáciu v skupine;
- posúdi svoje silné a slabé stránky s ohľadom na svoje ďalšie vzdelávanie a budúce profesijné záujmy;
- chápe dôležitosť ochrany svojho zdravia a uprednostňuje základné princípy zdravého životného štýlu v každodennom živote;
- uvedomuje si význam kultúrneho dedičstva a umenia vo svojom živote a živote celej spoločnosti;
- prijíma rozmanitosť ako prirodzenú súčasť spoločnosti;
- pozná a uplatňuje svoje práva a rešpektuje práva iných;
- má predpoklady stať sa aktívnym občanom v národnom i globálnom kontexte.

Získané kompetencie žiaka menia svoju kvalitu (rozmývajú sa) v priebehu jeho ďalšieho vzdelávania.

4. Vzdelávacie oblasti a prierezové témy

4.1 Vzdelávacie oblasti

Vzdelávacie oblasti sú okruhy, do ktorých patrí problematika príbuzných vyučovacích predmetov. Zabezpečujú nadväznosť a previazanosť obsahu jednotlivých vyučovacích predmetov patriacich do konkrétnej oblasti. Umožňujú rozvíjanie medzipredmetových vzťahov, a tým aj kooperáciu v rámci jednotlivých predmetov

Tab.1 Vzdelávacie oblasti a príslušné predmety pre ŠVP pre nižšie stredné vzdelávanie.

Vzdelávacia oblasť	Vyučovacie predmety
JAZYK A KOMUNIKÁCIA	SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA SLOVENSKÝ JAZYK A SLOVENSKÁ LITERATÚRA JAZYK NÁRODNOSTNEJ MENŠINY A LITERATÚRA maďarský, nemecký, rómsky, ukrajinský, ruský, rusínsky, cudzí jazyk úroveň A1-anglický, nemecký, ruský, francúzsky, španielsky, taliansky

	úroveň A2-anglický, nemecký, ruský ,francúzsky, španielsky, taliansky
MATEMATIKA A PRÁCA S INFORMÁCIAMI	MATEMATIKA INFORMATIKA
ČLOVEK A PRÍRODA	FYZIKA CHÉMIA BIOLÓGIA
ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ	DEJEPIS pre ZŠ s vyučovacím jazykom slovenským a doplnok pre školy s vyučovacím jazykom národnostnej menšiny DEJEPIS pre ZŠ s vyučovacím jazykom maďarským GEOGRAFIA OBČIANSKA NÁUKA
ČLOVEK A HODNOTY	ETICKÁ VÝCHOVA/ NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA/NÁBOŽENSTVO: Cirkev bratská, Evanjelická cirkev a. v., Katolícka cirkev, Pravoslávna cirkev, Reformovaná kresťanská cirkev
ČLOVEK A SVET PRÁCE	TECHNIKA
UMENIE A KULTÚRA	HUDOBNÁ VÝCHOVA pre ZŠ s vyučovacím jazykom slovenským a doplnok pre školy s vyučovacím jazykom národnostnej menšiny VÝTVARNÁ VÝCHOVA
ZDRAVIE A POHYB	TELESNÁ A ŠPORTOVÁ VÝCHOVA

4.1.1 Jazyk a komunikácia

Vzdelávaciu oblasť Jazyk a komunikácia tvoria vyučovacie predmety zahrnuté do troch skupín, a to vyučovacie jazyky, druhý jazyk (slovenský jazyk a literatúra, slovenský jazyk a slovenská literatúra, jazyk národnostnej menšiny a literatúra) a cudzie jazyky. Spoločným menovateľom oblasti je jazyk, ktorý sa chápe ako potenciálny zdroj osobného a kultúrneho obohatenia človeka, ako nástroj myslenia a komunikácie a ako prostriedok vyjadrovania emócií. Vzdelávanie preto vedie k vnímaniu a postupnému osvojovaniu si jazyka ako bohatého mnohotvárneho prostriedku na získavanie a odovzdávanie informácií, k zvyšovaniu jazykovej kultúry ústnych i písomných jazykových prejavov žiakov a k rozvíjaniu

čitateľských kompetencií zameraných na príjem textu (čítanie, deklamácia, počúvanie), jeho analýzu a hodnotenie.

Dobré zvládnutie jazykového učiva a najmä komunikačných kompetencií vytvára predpoklad na rozvinutie schopnosti úspešne sa uplatniť na trhu práce a v súkromnom živote, podporuje otvorenejší prístup k ľuďom, umožňuje poznávať odlišnosti v spôsobe života ľudí iných krajín a ich odlišné kultúrne tradície. Poskytuje prehĺbenie vedomostí a vzájomného medzinárodného porozumenia a tolerancie a vytvára podmienky na spoluprácu škôl na medzinárodných projektoch.

Špecifickou zložkou vyučovacích jazykov a druhého jazyka je literatúra, ktorej základom je postupné rozvíjanie čitateľských kompetencií od úrovne naivného čitateľa k čítaniu s porozumením.

Podstatou oblasti je súhrn predmetových kompetencií, ktoré umožňujú výrazne posilniť komunikačno-zážitkový model vyučovania, a naopak oslabujú tendenciu obsiahnuť školskú podobu vedných disciplín.

4.1.2 Matematika a práca s informáciami

Vzdelávacia oblasť Matematika a práca s informáciami, ktorú tvoria vyučovacie predmety matematika a informatika, je v rámci nižšieho stredného vzdelávania založená predovšetkým na aktívnych činnostiach (práca s objektmi, aplikácia poznatkov v reálnych situáciách).

Poskytuje vedomosti a zručnosti potrebné v praktickom živote a umožňuje tak získať matematickú gramotnosť. Rozvíja logické a kritické myslenie žiakov, ich schopnosť analyzovať a syntetizovať, hľadať vhodné stratégie riešenia problémových úloh (aj v spolupráci v skupine) a overovať ich v praxi. Učí tvoriť hypotézy a tvrdenia podložiť argumentmi. Vedie k presnému vyjadrovaniu myšlienok a postupov a ich zaznamenaniu vo formálnych zápisoch, ktoré slúžia ako všeobecný prostriedok komunikácie.

Rozvíja schopnosť žiakov používať prostriedky IKT k vyhľadávaniu, spracúvaniu a uloženiu informácií.

4.1.3 Človek a príroda

Vzdelávacia oblasť Človek a príroda sa prioritne zameriava na rozvíjanie prírodovednej gramotnosti, ktorá je súčasťou základného vzdelania. Hlavným cieľom vzdelávania v oblasti prírodných vied je hlbšie pochopenie prírodných procesov, k čomu sa dospeje prostredníctvom cielených žiackych činností, v ktorých dominujú bádateľské aktivity. Pre

všetky prírodovedné predmety je spoločným cieľom a úlohou budovanie spôsobilostí pre vedeckú prácu, a to najmä spôsobilosti pozorovania, vnímania časových a priestorových vzťahov medzi objektmi a javmi, klasifikácie, merania a predvídania.

Dôležité je hľadanie zákonitých súvislostí medzi pozorovanými vlastnosťami prírodných objektov a javov, ktoré nás obklopujú v každodennom živote a porozumenie ich podstate, čo si vyžaduje interdisciplinárny prístup, a preto aj úzku spoluprácu medzi predmetmi fyzika, chémia, biológia, geografia, ale aj matematika. Okrem rozvíjania pozitívneho vzťahu k prírodným vedám sú prírodovedné poznatky interpretované aj ako neoddeliteľná a nezastupiteľná súčasť kultúry ľudstva.

4.1.4 Človek a spoločnosť

Vzdelávaciu oblasť Človek a spoločnosť tvoria učebné predmety **dejepis, geografia** s jej humánnou zložkou a **občianska náuka** spolu s príslušnými témami, ktoré sú prítomné aj v iných vzdelávacích oblastiach. Cieľom tejto vzdelávacej oblasti je zoznámiť žiakov s vývojom ľudskej spoločnosti, s najvýznamnejšími spoločenskými javmi a procesmi, ktoré sa premietajú do každodenného života a vnímať svet integrujúco vo vzájomnom vzťahu medzi človekom a spoločnosťou v danom geografickom priestore. Poznanie minulosti svojho národa, ako aj národov Európy a sveta, oboznámenie sa so zemepisnými charakteristikami svojej vlasti a regiónov sveta a utváranie pozitívnych občianskych postojov je predpokladom získania občianskych kompetencií, ktoré patria ku kľúčovým vo vzdelávaní. Žiaci cez poznanie najbližšieho prostredia (rodina, škola), ktorého sú súčasťou, získavajú funkčné znalosti a spôsobilosti o svojom najbližšom spoločenskom prostredí, o miestnej obci, regióne i o ostatných regiónoch Slovenska. Žiaci sú vedení k pochopeniu vlastného miesta a úlohy v spoločnosti, ako aj k tomu, aby svojimi postojmi a konaním prejavovali občiansku aktivitu, zodpovednosť k sebe, svojim blízkym a krajine, v ktorej žijú.

Vzdelávacia oblasť otvára priestor na kultivovanie individuálnych a spoločenských kompetencií. Učí vidieť veci a javy vo vzájomných súvislostiach, ponúka argumenty, inšpiruje k tvorivému riešeniu otázok a prispieva ku kritickému mysleniu žiakov. Súčasne rozvíja a upevňuje vedomie príslušnosti k európskemu civilizačnému a kultúrnemu prostrediu. Centrálnou kategóriou vzdelávacej oblasti je rozvíjanie, korigovanie a kultivovanie historického vedomia žiakov z potrieb prítomnosti, k čomu prispievajú všetky tri vyučovacie predmety, ktoré ju vytvárajú. Aj preto kľúčovú úlohu zohrávajú medzipredmetové vzťahy, ktoré treba kontinuálne metodicky aplikovať v podobe prierezových modelov vo výučbe jednotlivých predmetov.

4.1.5 Človek a hodnoty

Hlavnou úlohou tejto vzdelávacej oblasti je aktívne sa podieľať na formovaní osobnosti žiakov s vlastnou identitou a hodnotovou orientáciou, v ktorej úcta k človeku a k prírode, spolupráca, prosociálnosť a univerzálne ľudské hodnoty zaujímajú významné miesto. Pri plnení tohto cieľa sa neuspokojuje iba s poskytovaním informácií o morálnych zásadách, ale zároveň podporuje pochopenie a interiorizáciu (zvnútornenie) mravných noriem a napomáha osvojeniu správania sa, ktoré je s nimi v súlade. Pripravuje mladých ľudí pre život, pre vytváranie harmonických a stabilných vzťahov v rôznych sociálnych skupinách – v rodine, na pracovisku, v spoločnosti.

Obsah vzdelávacej oblasti sa realizuje v povinne voliteľných učebných predmetoch etická výchova a náboženská výchova/náboženstvo.

Predmet **etická výchova** sa v prvom rade zameriava na výchovu k prosociálnosti, ktorá sa odráža v morálnych postojoch a v regulácii správania žiakov. Zvlášť dôležité je rozvíjať sebaúctu a úctu k iným, interpersonálne sociálne zručnosti a zvyšovať odolnosť žiakov voči negatívnym sociálnopatologickým či amorálnym vplyvom.

Základným cieľom predmetu **náboženská výchova/náboženstvo** je pomôcť žiakovi zodpovedne myslieť, emocionálne sa prejavovať a správať vzhľadom na osobne žité náboženstvo a vieru. Predmet napomáha rozvíjať vzťah k Bohu, reflektuje otázku významu sveta, zmyslu a hodnoty života a noriem konania človeka a dáva odpoveď na základe zjavenia a viery cirkvi. Umožňuje urobiť osobné rozhodnutia vo vzťahu k iným konfesiam a náboženstvám, podporuje pochopenie a toleranciu voči rozhodnutiam druhých. Motivuje k osobnému náboženskému životu a k zodpovednému konaniu v cirkvi a v spoločnosti

4.1.6 Človek a svet práce

Vzdelávacia oblasť Človek a svet práce zahŕňa návrhy širokého spektra pracovných činností a technológií, ktorými sú žiaci vedení k získaniu psychomotorických zručností a poznatkov z rôznych oblastí reálneho života a sveta práce.

Predmet **technika** je zameraný na zložitejšie pracovné činnosti a technológie, na samostatnú a tímovú prácu žiakov. Žiaci sú vedení k získaniu základných užívateľských zručností v rôznych oblastiach. Spoznávajú trh práce aj z hľadiska ich budúcej profesijnej orientácie. Prichádzajú do priameho kontaktu s technikou v jej rozmanitých podobách a v širších súvislostiach. Predmet poskytuje žiakom priestor a príležitosť na primeraný rozvoj ich tvorivého technického myslenia. Obsah je zameraný na budovanie vzťahu žiakov k technike,

k jej bezpečnému používaniu a k bezpečnej práci s technikou. Žiaci spoznávajú reálne podmienky trhu práce, moderné stroje a zariadenia, funkciu základných bytových inštalácií. Sú vedení ku konštruovaniu a zhotovovaniu primeraných výrobkov a k poznaniu základných technických materiálov a technológií. Podľa svojich podmienok (materiálno-technických a personálno-odborných) škola môže v predmete technika vyučovať tematický celok ekonomika domácnosti, ktorý obsahuje témy: plánovanie a vedenie domácnosti, svet práce, domáce práce a údržba domácnosti, ručné práce, rodinná príprava, pestovateľské práce a chovateľstvo. Vzdelávacia oblasť Človek a svet práce tak vhodne dopĺňa sústavu vzdelávacích oblastí o dôležitú zložku nevyhnutnú pre uplatnenie človeka v reálnom živote a v spoločnosti.

4.1.7 Umenie a kultúra

Obsah vzdelávacej oblasti je realizovaný prostredníctvom predmetov **výtvarná výchova** a **hudobná výchova**. Vzdelávacia oblasť vytvára priestor pre pochopenie významu kultúry a umenia v živote človeka a spoločnosti. Učí žiaka vnímať a chápať hodnoty umenia, kultúry a kultúrnej tradície a vyjadrovať sa rôznymi umeleckými prostriedkami vybraných médií vizuálneho, dramatického, hudobného umenia a písaného a hovoreného slova. Primerane veku formuje samostatné a zodpovedné postoje žiakov k súčasnej kultúrnej ponuke, rozvíja kritické myslenie najmä vo vzťahu k masmédiám. Obsah vzdelávacej oblasti tak prispieva k formovaniu vizuálnej, mediálnej, sluchovej, jazykovej a pohybovej gramotnosti a tvorivosti žiaka. Prostredníctvom tematických celkov zameraných na kultúrnu tradíciu a dedičstvo sa žiak oboznamuje s kultúrnou tradíciou svojho regiónu, národa a krajiny, čím sa rozvíja vedomie kultúrnej identity. Formujú sa multikulturálne a komunikačné kompetencie. Prostredníctvom tvorivých výtvarných činností a aktivít sú pre žiakov vytvorené príležitosti na uplatnenie fantázie a predstavivosti, a tým aj priestor na jeho sebarealizáciu. V tvorivých, umeleckých alebo hudobných činnostiach majú žiaci možnosť vyjadrovať svoje predstavy, a to vyjadrovacími formami (jazykom) jednotlivých umení.

Výtvarná výchova vedie žiaka k spoznávaniu súčasného umeleckého vyjadrovania sveta, vizuálnej kultúry a kultúrnej tradície svojho regiónu, národa a krajiny. Obsah predmetu je členený do tematických celkov, ktoré kladú dôraz na rozvoj predstavivosti a fantázie, pozorovacích a vyjadrovacích schopností a zručností pri práci s vyjadrovacími prostriedkami vizuálnych umení. V tvorivom procese dochádza ku kvalitatívnej zmene, detskú spontánnosť

postupne nahrádza dospelý ekvivalent – duchovná otvorenosť spojená s pribúdaním vedomej operatívnej a názorovej samostatnosti.

Hudobná výchova prostredníctvom hudobných činností rozvíja základné hudobné kompetencie žiaka a usiluje sa o vytvorenie kladného vzťahu k hudbe a hudobnému umeniu.

4.1.8 Zdravie a pohyb

Vzdelávacia oblasť Zdravie a pohyb vytvára priestor pre uvedomenie si potreby celoživotnej starostlivosti o svoje zdravie, ktorej neoddeliteľnou súčasťou je pohyb. Oblasť sa zameriava na základné informácie, súvisiace so zdravým spôsobom života a pohybovou aktivitou. Realizuje sa učebným predmetom telesná a športová výchova, ktorej najdôležitejším poslaním je vytváranie vzťahu k pravidelnej pohybovej aktivite ako nevyhnutného základu zdravého životného štýlu.

Telesná a športová výchova spája vedomosti, návyky a zručnosti spojené so zdravím, zdravým životným štýlom, pohybovou a športovou aktivitou využiteľnými nielen počas školskej dochádzky, ale i v dospelosti.

Žiaci si vytvoria predstavu o význame pohybovej a športovej aktivity pri upevňovaní aktívneho zdravia a spoznajú účinok vykonávaných cvičení na organizmus.

Pri realizovaní obsahu telesnej a športovej výchovy je dôležité rešpektovať individuálne dispozície žiakov, ktoré by mali byť zohľadnené pri plánovaní cvičení, ako aj pri hodnotení žiakov. Významnou súčasťou je motivácia žiakov k dosiahnutiu individuálnych zlepšení vo svojej pohybovej výkonnosti pri akceptovaní ich vlastných predpokladov.

4.2 Prierezové témy

Rýchlo sa meniaci realita súčasnej globalizovanej spoločnosti s novými technológiami a sociálnymi zmenami ovplyvňuje postoje, hodnotový systém žiakov a ich konanie. Táto skutočnosť sa musí odraziť aj vo vzdelávaní. Vhodným prostriedkom na to sú prierezové témy, ktoré sa svojím obsahom a výchovným zameraním premietajú do vymedzených vzdelávacích oblastí, dopĺňajú ich, prepájajú ich obsah s aktuálnym dianím v spoločnosti, s každodennou žitou skúsenosťou žiaka a konkrétnej triedy. V tomto zmysle prierezové témy priaznivo ovplyvňujú proces utvárania a rozvíjania funkčných kompetencií žiakov. Prierezové témy sa môžu realizovať ako súčasť učebného obsahu vyučovacích predmetov alebo prostredníctvom samostatných projektov, seminárov, vyučovacích blokov, kurzov a pod. Súčasne prierezové témy môžu tvoriť samostatný vyučovací predmet z rámca voliteľných

(disponibilných) hodín. Obidve formy sa môžu aj ľubovoľne kombinovať. Účinnosť pôsobenia prierezových tém sa môže zvýšiť relevantnými mimoškolskými aktivitami. V rámci nižšieho stredného vzdelávania majú prierezový charakter tieto témy: **Osobnostný a sociálny rozvoj, Výchova k manželstvu a rodičovstvu, Environmentálna výchova, Mediálna výchova, Multikultúrna výchova, Ochrana života a zdravia.**

4.2.1 Osobnostný a sociálny rozvoj

Prierezová téma **Osobnostný a sociálny rozvoj** sa prelína celým vzdelávaním. Jej hlavným cieľom je rozvíjať osobnosť žiakov predovšetkým v oblasti postojov a hodnôt.

Prostredníctvom nej sa zároveň s vedomostným rozvojom žiakov cielene rozvíjajú aj ich osobné a sociálne kompetencie. Umožňuje žiakom rozmyšľať o sebe, o svojom aktuálnom živote, vzťahoch s ľuďmi a smerovaní v budúcnosti. Vedie ich k uplatňovaniu svojich práv a tiež k rešpektovaniu názorov, potrieb a práv ostatných. Usmerňuje ich v tom, ako chrániť svoje zdravie a odolávať rizikám. Pri správnom uplatňovaní významne prispieva k pozitívnej sociálnej klíme školy, dobrým vzťahom medzi žiakmi a medzi učiteľmi a žiakmi.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- porozumel sebe a iným;
- optimálne usmerňoval vlastné správanie;
- nadobudol základné prezentačné zručnosti osvojené na základe postupného spoznania svojich predpokladov a uplatňoval ich pri prezentácii seba a svojej práce;
- získal a uplatňoval základné sociálne zručnosti pre optimálne riešenie rôznych situácií;
- rešpektoval rôzne typy ľudí a ich názory a prístupy k riešeniu problémov.

4.2.2 Výchova k manželstvu a rodičovstvu

Dôležitou súčasťou osobnostného rozvoja žiakov je príprava na zodpovedné partnerské vzťahy, manželstvo a rodičovstvo. Prierezová téma **Výchova k manželstvu a rodičovstvu** je zameraná na utváranie základných vedomostí a zodpovedných postojov v oblasti partnerských vzťahov a rodičovstva v súlade s vedeckými poznatkami a etickými normami. Pri realizácii témy je nevyhnutné vychádzať zo životnej reality žiakov v konkrétnej triede, ich veku, zrelosti, vývinového štádia. Podmienkou je taktný a citlivý prístup pedagóga. Škola môže využiť aj pomoc alebo služby relevantných odborníkov.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby (si) žiak:

- osvojil základné poznatky o biologických, psychických a sociálnych zmenách, ktoré ovplyvňujú vývin jeho osobnosti v súčasnosti i v budúcnosti;
- získal základné predpoklady pre zodpovedné rozhodnutia v oblasti partnerských vzťahov, manželstva a rodičovstva;
- osvojil zásady bezpečného správania a porozumel rizikám v oblasti sexuality;
- uprednostňoval základné princípy zdravého životného štýlu a nerizikového správania vo svojom (každodennom) živote.

4.2.3 Environmentálna výchova

Environmentálna výchova umožňuje žiakom získať vedomosti, zručnosti, postoje a návyky k ochrane a zlepšovaniu životného prostredia dôležitého pre trvalo udržateľný život na Zemi. Vede žiakov ku komplexnému pochopeniu vzájomných vzťahov človeka, organizmov a životného prostredia, kde sú prepojené aspekty ekologické, ekonomické a sociálne.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- rešpektoval základné pravidlá pre správanie sa v prírode s ohľadom na organizmy a ich životné prostredie;
- rozpoznať a vyhodnotil zmeny v prírode a vo svojom okolí;
- poznal možnosti smerujúce k ochrane a zlepšeniu životného prostredia, podieľal sa na aktivitách (školy) smerujúcich k ochrane a zlepšovaniu životného prostredia širšieho okolia (školy, obce...);
- získal informácie o zásahoch človeka do životného prostredia a vyhodnotil ich dôsledky v lokálnych a globálnych súvislostiach;
- rozlišoval technológie a výrobky šetrné k životnému prostrediu;
- šetrne sa správal k prírodným zdrojom;
- aktívne sa podieľal na eliminácii znečistenia životného prostredia

4.2.4 Mediálna výchova

Médiá predstavujú významný faktor, ktorý vplýva na vývin osobnosti a socializáciu detí a mladých ľudí. Médiá sú integrálnou súčasťou každodenného života žiakov, pričom výrazne ovplyvňujú ich správanie, utváranie hodnôt a životný štýl

Hlavným cieľom prierezovej témy **Mediálna výchova** je rozvoj (postupné zvyšovanie úrovne) mediálnej gramotnosti žiakov – schopnosti kriticky prijímať, analyzovať, hodnotiť a komunikovať širokú škálu mediálnych obsahov a zmysluplne využívať médiá.

Na 2. stupni základnej školy je dôležité, aby sa žiaci na veku primeranej úrovni postupne dokázali orientovať v mediálnom svete a osvojili si stratégie bezpečného zaobchádzania s rôznymi druhmi médií. Dôraz sa kladie na rozvíjanie kritického myslenia; vhodnou metódou je spoločné skúmanie, analyzovanie a samostatné premýšľanie, pričom sa vychádza z konkrétnej reality žiakov v triede.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby (si) žiak:

- uvedomil význam a vplyv médií vo svojom živote a v spoločnosti;
- nadobudol základné technické zručnosti potrebné pre používanie médií a médiá využíval zmysluplne;
- pochopil a rozlíšil pozitíva a negatíva využívania, vplyvu médií a ich produktov;
- získal kritický odstup od mediálnych produktov a ich obsahov a rozpoznal mediálne spracovanú realitu;
- osvojil si zodpovedný prístup pri využívaní médií na komunikáciu a vytváranie vlastných mediálnych produktov.

4.2.5 Multikultúrna výchova

S aktuálnou realitou celosvetovej globálnej spoločnosti a s multikultúrnym charakterom slovenskej spoločnosti sa spájajú riziká predsudkov a stereotypov, ktoré sa prejavujú v rôznych podobách neznášanlivosti, rasizmu či xenofóbie. Žiaci sú každodenne vystavení rôznym kultúrnym vplyvom a dostávajú sa do kontaktu s príslušníkmi rôznych kultúr.

Prostredníctvom spoznávania svojej kultúry a iných kultúr, histórie, zvykov a tradícií sa žiaci naučia rešpektovať tieto kultúry ako rovnocenné a s ich príslušníkmi dokážu konštruktívne komunikovať a spolupracovať. Pri realizácii tejto témy sa odporúča využívať také didaktické postupy a metódy, ktoré neučia stierať medzikultúrne rozdiely, ale pochopiť ich, akceptovať ich a tiež rešpektovať ľudské práva.

S prierezovou témou **Multikultúrna výchova** úzko súvisí **regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra**, ktorá sa vo svojom obsahu ešte hlbšie zaoberá živým a hodnotným hmotným a nehmotným kultúrnym dedičstvom Slovenska. Poznanie tradícií je základom kultúrnej identity. Spoznávaním svojho regiónu, jeho kultúrneho a prírodného bohatstva sa prispieva u žiakov k formovaniu ich historického vedomia. Vhodnými formami na uplatnenie týchto tém sú projekty, exkurzie, tematické vychádzky v regióne a pod. Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra sa môže realizovať ako súčasť učebných predmetov – výtvarná

výchova, hudobná výchova a etická výchova, dejepis a geografia alebo prostredníctvom voliteľných predmetov, ako napr. regionálna výchova, regionálny dejepis a podobne.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- rešpektoval prirodzenú rozmanitosť spoločnosti;
- spoznal rozličné tradičné aj nové kultúry a subkultúry;
- akceptoval kultúrnu rozmanitosť ako spoločenskú realitu;
- uplatňoval svoje práva a rešpektoval práva iných ľudí;
- mal možnosť spoznať naše kultúrne dedičstvo a rozvíjal tak svoju kultúrnu identitu.

4.2.6 Ochrana života a zdravia

Prierezová téma **Ochrana života a zdravia** sa na druhom stupni realizuje v rámci vyučovacích predmetov telesná a športová výchova, biológia, ako aj samostatných organizačných foriem vyučovania – účelových cvičení. Účelové cvičenia sa realizujú 2 razy do roka v trvaní 5 hodín, spravidla na jeseň a jar.

Zámerom tejto prierezovej témy je nasmerovať žiakov k ochrane svojho zdravia a života a tiež zdravia a života iných ľudí prostredníctvom teoretických a praktických poznatkov, zručností v sebaochrane, poskytovaní pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života.

Ochrana života a zdravia integruje postoje, vedomosti a zručnosti žiakov zamerané na zdravý životný štýl a ochranu života a zdravia v mimoriadnych a nepredvídaných situáciách.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- rozpoznal nebezpečné situácie ohrozujúce život a zdravie;
- osvojil si praktické zručnosti v sebaochrane;
- pochopil dôležitosť poskytnutia pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života; • vedel poskytnúť predlekársku prvú pomoc;
- mal možnosť cieľavedome rozvíjať svoju telesnú zdatnosť a odolnosť organizmu na fyzickú a psychickú záťaž v náročných životných situáciách;
- orientoval sa pri pohybe a pobyte v prírode.

5. Vzdelávacie štandardy

Vzdelávacie štandardy obsahujú súbor požiadaviek na osvojenie si vedomostí, zručností a schopností, ktoré majú žiaci získať, aby mohli pokračovať vo vzdelávaní v nadväzujúcej časti vzdelávacieho programu alebo aby im mohol byť priznaný stupeň vzdelania. Na ich základe škola vo svojom školskom vzdelávacom programe vypracuje učebné osnovy, ktoré

vymedzujú výchovno-vzdelávacie ciele, obsah a rozsah vyučovania jednotlivých vyučovacích predmetov podľa učebného plánu školy.

Rozdelenie štandardov do ročníkov v štátnom vzdelávacom programe má charakter odporúčania, škola ich do ročníkov rozdelí tak, aby ich rozsah odpovedal časovej dotácii podľa učebného plánu školy. Škola pri tvorbe učebných osnov dodržiava zásadu vekuprimeranosti a zásadu logickej nadväznosti obsahu vzdelávania. Učebnými osnovami povinného vyučovacieho predmetu, ktorého časová dotácia sa v učebnom pláne nezvyšuje alebo a zvyšuje bez rozšírenia obsahu, môžu byť vzdelávacie štandardy.

Tieto požiadavky sú formulované ako kompetencie, v ktorých sú obsiahnuté vedomosti, zručnosti, postoje a hodnoty v kontexte vymedzeného obsahu vzdelávania. Obsahujú štruktúru učebných cieľov, výkonové požiadavky a vymedzený rámcový učebný obsah. Vzdelávacie štandardy je nevyhnutné chápať ako základné východisko k mnohostranne chápanej výučbe, preto výučbu nemožno redukovať len na ich mechanické plnenie.

Predstavujú dôležitý podklad na realizáciu osobného plánovania, tvorby špecifickej stratégie a taktiky na výučbu jednotlivých predmetov, pričom je nevyhnutná kognitívna pestrosť a vytváranie panorámy myšlienkových možností žiakov. Z hľadiska vymedzeného učebného obsahu je kľúčovým prvkom uvedomovanie si pojmov, vzťahov medzi nimi. Následne je žiaduce tieto pojmy a vzťahy medzi nimi spolu s funkčnými faktami názorne zobrazovať do pamäťových myšlienkových máp, ktoré sa potom stávajú základným prostriedkom efektívnejšieho upevňovania a systematizácie nadobudnutých kompetencií žiakov.

Stanovené štandardy si učitelia môžu viac špecifikovať s prihliadnutím na aktuálne kognitívne schopnosti svojich žiakov. Vzdelávací štandard treba chápať v tom zmysle, že žiak nemá byť pasívnym aktérom výučby a konzumentom hotových poznatkov, ktoré si má len zapamätať a následne zreprodukovať, ale aj vytvárať ich v aktívnej činnosti.

5.1 Kľúčové kompetencie

Základné požiadavky

- pozná a uplatňuje efektívne techniky učenia sa a osvojovania si poznatkov
- vyjadruje sa súvisle, výstižne a kultivovane písomnou aj ústnou formou • využíva cudzí jazyk na úrovni používateľa základov jazyka
- používa matematické postupy a vedomosti pri riešení praktických problémov, je schopný aplikovať osvojené matematické modely logického a priestorového myslenia

- používa informačné a komunikačné technológie pre potreby učenia sa a pre svoj život
- vyhľadá a využije viaceré informácie a možnosti pri plánovaní úloh a riešení problémov s uplatnením zásad kritického myslenia
- dokáže aplikovať osvojené poznatky a metódy prírodných vied vo svojom živote
- uplatňuje osvojené základy pre efektívnu spoluprácu a komunikáciu v skupine
- posúdi svoje silné a slabé stránky s ohľadom na svoje ďalšie vzdelávanie a budúce profesijné záujmy
- chápe dôležitosť ochrany svojho zdravia a uprednostňuje základné princípy zdravého životného štýlu v každodennom živote
- uvedomuje si význam kultúrneho dedičstva a umenia vo svojom živote a živote celej spoločnosti
- prijíma rozmanitosť ako prirodzenú súčasť spoločnosti
- pozná a uplatňuje svoje práva a rešpektuje práva iných
- má predpoklady stať sa aktívnym občanom v národnom i globálnom kontexte.

5.2 Vzdelávacie stratégie

Didaktikou nášho vzdelávacieho programu sa prelínajú ďalšie zásady:

- vyučovanie prispôsobujeme individualite žiakov, chceme, aby naša škola mala individuálny prístup ku každému žiakovi,
- vyučovanie je založené na samostatnej práci žiakov, učiteľ je pre žiakov poradcom a oporou, pomáha im prekonávať prekážky,
- vyučovanie má charakter nielen vzdelávacie, ale aj výchovný,
- vychádzame zo záujmu žiakov, motivujeme ich k aktívnej práci a čo najlepšej príprave do života,
- snažíme sa uchovávať tie hodnoty, ktoré pochádzajú zo slovenskej histórie, sú overené skúsenosťami mnohých vynikajúcich pedagógov,
- chceme mať školu založenú na radostnej práci žiakov, hybnou silou bude vzbudzovanie záujmu žiaka o učenie. Našu školu orientujeme na všestranný rozvoj žiaka, rozvoj jeho zdedených aj získaných dispozícií. Sledujeme, aby žiaci v škole neboli preťažení.

Projektové vyučovanie

Škola bude pracovať na projektovom vyučovaní. Tieto aktivity budú prebiehať v jednotlivých predmetoch alebo v celoškolských projektových dňoch. Cieľom takéhoto vyučovania je zhromažďovanie informácií, ich triedenie, prepojenie poznatkov z iných predmetov a vytváranie myslenia v súvislostiach.

Školské projekty - projekty s dlhodobou tradíciou

- vianočná pošta – oživenie starých tradícií, výroby vianočných pohľadníc, medovníkov a vianočných ozdôb, oživenie posielania písaných pozdravov formou školskej vianočnej pošty,
- karneval – fašiangová slávnosť,
- Zdravá škola – škola podporujúca zdravie
- Týždeň zdravej výživy
- Deň mlieka
- Na bicykli bezpečne
- Čítajme si ...
- Pasovanie prvákov
- Enviromentálne projekty
- Deň Zeme
- Deň knižníc
- Deň mlieka
- Deň vody
- Fyzika hrou
- Deň životného prostredia
- Deň športu
- Bezpečne a zdravo
- Športom proti drogám
- Sme prváci...
- Skrásťujme si okolie

Problémové a kooperatívne vyučovanie

Problémový spôsob vyučovania vedie žiakov k premýšľaniu nad problémom a k navrhovaniu rôznych riešení.

Cieľom takéhoto vyučovania je pohľad na problém ako na výzvu.

Kooperatívne vyučovanie umožňuje žiakom čerpať zo zdrojov skupiny ako celku a uvedomiť si, že hodnota skupiny je väčšia ako súčet jednotlivcov. Schopnosť kolektívnej práce patrí medzi kľúčové schopnosti žiaka a je úspešným predpokladom pre jeho úspešné zapojenie sa do tímovej práce v budúcom povolání. Túto schopnosť je potrebné budovať postupne a systematicky a vo všetkých predmetoch. Spôsoby utvárania a rozvíjania základných schopností pre spoluprácu:

- Zodpovedná práca jednotlivca, vytváranie základných školských návykov, spolupráca vo dvojici s dôrazom na partnerskú komunikáciu a schopnosť počúvať druhého. Pokiaľ sa žiaci nevedia dohodnúť, vedú osloviť učiteľa - sebareflexia dvojíc.
- Spolupráca žiakov v 4 až 6 členných skupinách s rozdelením úloh vedúceho, zapisovateľa, vyhľadávača informácií a pod. - sebareflexia skupiny.

Čítaním a písaním ku kritickému mysleniu

Týmto spôsobom sa žiaci učia pracovať s informáciami získavať ich z rôznych zdrojov, porovnávať medzi sebou, tvoriť myšlienkové mapy, interpretovať ich, kriticky posudzovať ich objektívnosť a pod. Cieľom takéhoto vyučovania je viesť žiakov k efektívnej orientácii v množstve informácií, s ktorými sa každodenne stretávajú a pripraviť ich na možné riziká zo skreslených a manipulatívnych informácií. Tieto vzdelávacie stratégie sme zvolili hlavne pre ich vysokú schopnosť motivovať žiakov k celoživotnému učeniu.

5.3 Pedagogické a výchovné stratégie

Stratégia vyučovania určuje metódy a formy práce, ktorých premyslený výber, logické usporiadanie a kombinovanie je prostriedkom motivácie a usmernenia žiakov na vyučovaní a učení. Škola využíva ako organizačnú formu 45minútovú vyučovaciu jednotku.

Pedagogické stratégie chápeme ako smerovanie pedagogických pracovníkov k napĺňaniu spoločných cieľov uvedených v zameraní školy. Rozvíjanie kľúčových kompetencií žiakov vychádza z cieľov definovaných v inovovanom Štátnom vzdelávacom programe a stávajú sa filozofiou našej školy, preto musia byť súčasťou plánovania vyučovacej hodiny. Získavajú sa ako produkt celkového procesu vzdelávania a sebavzdelávania. Budeme prepájať formálne a neformálne formy a metódy výchovy a vzdelávania s cieľom rozvíjať schopnosti žiakov vedieť a chcieť sa učiť; posilňovať sebadôveru žiakov v riešení problémov, ktoré sú spojené s učením, viesť žiakov k aktívnemu občianstvu; podieľať sa na vymedzovaní hodnôt slušného a morálneho človeka

Nadväzujúc na spôsobilosti získané v priebehu predchádzajúceho (primárneho) vzdelávania u absolventa nižšieho sekundárneho vzdelania rozvíjame:

Stratégia smerujúca k rozvoju kompetencie k celoživotnému učeniu sa:

- je schopný využívať osvedčené stratégie učenia sa, pričom si uvedomuje svoje silné a slabé - stránky, -
- dokáže uplatniť získané znalosti a spôsobilosti v rozličných životných situáciách,
- -dosiahol základnú úroveň motivácie k celoživotnému učeniu sa,

Stratégia smerujúca k rozvoju sociálnych komunikačných zručností:

- dokáže využívať všetky dostupné formy sociálnej komunikácie,
- ovláda slovnú zásobu v primeranej škále sociálnych a kultúrnych súvislostí v zvolenom - cudzom jazyku tak, že je schopný na primeranej úrovni rozumieť hovorenému slovu, dokáže sa uplatniť v osobnej konverzácii, porozumieť textom a tiež tvoriť texty,
- uplatňuje komunikáciu smerujúcu k vytváraniu dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a s ďalšími ľuďmi, s ktorými prichádza do kontaktu,
- rešpektuje kultúrnu rozmanitosť a uplatňuje primeranú formu multikultúrnej komunikácie,
- má osvojené schopnosti a vedomosti na riešenie problémov s využitím znalostí a schopností získaných v rámci základného vzdelania, uplatňuje základné logické operácie, -
- je schopný vidieť veci problémovo, kriticky myslieť pri hľadaní riešenia, obhájiť si svoje rozhodnutie,
- je si vedomý svojej zodpovednosti za riešenie problémov a užitočnosti poučenia sa z vlastných chýb a chýb iných,

Stratégia smerujúca k rozvoju kompetencie uplatňovať základy matematického myslenia a základné schopnosti poznávať v oblasti vedy a techniky:

- rozvíja a používa matematické myslenie na riešenie rôznych praktických problémov v každodenných situáciách a schopnosť (na rôznych úrovniach) používať matematické modely logického a priestorového myslenia a prezentácie (vzorce, modely, štatistika, diagramy, grafy, tabuľky),
- má základy prírodovednej gramotnosti, ktoré mu umožnia používať postup uplatňovaný vo vede na primeranej úrovni

Digitálna spôsobilosť

- rozvíja spôsobilosti založené na základných zručnostiach v oblasti IKT
- používa základné postupy pri práci s textom a jednoduchou prezentáciou,
- vytvára jednoduché tabuľky a grafy,
- využíva zručnosti pri kreslení v grafickom prostredí a spracovávaní grafických informácií,
- rozumie nahrávaniu a prehrávaniu zvukov a videí,
- prostredníctvom didaktických hier, edukačných prostredí a encyklopédií využíva IKT v iných predmetoch

Stratégie smerujúce k spôsobilosti iniciatívnosti a podnikavosti

- navrhuje nové úlohy, nové riešenia, vyhľadáva riešenia úloh v nových projektoch,
- schopnosť plánovať a riadiť prácu.

Stratégie smerujúce k rozvoju občianskych kompetencií

- chápe význam a podstatu legislatívnych zákonov a spoločenských noriem, je si vedomý svojich práv a povinností v škole i mimo nej, rešpektuje práva ostatných ľudí, pozná a váži si naše kultúrno-historické tradície a dedičstvo,
- chápe základné ekologické a environmentálne súvislosti a rozhoduje sa v záujme ochrany zdravia jednotlivca i spoločnosti,
- je pripravený zaujímať sa o dianie a riešenie problémov v spoločnosti,
- využívame pomoc a skúsenosti odborníkov CPPPaP, Polície, výchovného poradcu,
- žiakom je poskytnutá možnosť vyjadriť vlastné pocity,
- primerane ich upozorňujeme na fyzické a psychické násilie, s ktorým sa stretávajú,
- vo vyučovaní používame metódu hraných rolí pre priblíženie rôznych životných situácií a ich riešení, využívame pritom zážitkové učenie a príklady z bežného života,
- na konkrétnych príkladoch demonštrujeme pozitívne a negatívne prejavy správania sa,
- organizujeme vystúpenia pre verejnosť,
- ako protipól nežiaducim sociálno-patologickým javom ponúkame žiakom pestrú paletu záujmových útvarov.

Stratégie smerujúce k rozvoju sociálnych a personálnych kompetencií

- dokáže spolupracovať v skupine a akceptuje pravidlá práce v tíme,
- chápe a dokáže prebrať svoju zodpovednosť a spoluzodpovednosť za výsledky spoločnej práce,

- dokáže sa primerane zapojiť do diskusie, pričom rešpektuje aj iné názory, chápe význam vzájomnej ohľaduplnosti, dokáže zvládať svoje vlastné pocity, chápe ich podstatu, vie do určitej miery regulovať svoje správanie,
- uvedomuje si svoj skutočný potenciál, osobné kvality a v súlade s tým si projektuje svoj osobný rozvoj a osobné ciele

Stratégia smerujúca k spôsobilosti vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry

- dokáže pomenovať a orientovať sa v umeleckých druhoch a štýloch, používať ich hlavné vyjadrovacie prostriedky, cení si a rešpektuje rôzne prejavy umenia,
- vie oceniť interkultúrne dedičstvo a historické tradície,
- pozná pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu),
- správa sa kultivovane, primerane okolnostiam a situáciám.

Absolvent nižšieho sekundárneho vzdelávania bude schopný samostatne vyhľadávať, hodnotiť a využívať pri učení rôzne zdroje informácií, bude mať osvojené metódy štúdia a práce s informáciami. Dokáže pracovať v tíme, cieľavedome sa podieľať na dosiahnutí cieľa skupiny, vytvárať dobré medziľudské vzťahy, vedieť prijímať víťazstvá i prehry, bude schopný starať sa o svoje fyzické i psychické zdravie

6. Rámcový učebný plán

Rámcový učebný plán (ďalej aj „RUP“) stanovuje časové dotácie vyučovacích predmetov v ŠVP podľa ročníkov. Vymedzuje počet voliteľných (disponibilných hodín⁶), ktoré škola konkretizuje vo svojom školskom vzdelávacom programe nasledujúcimi spôsobmi: navýši hodinovú dotáciu existujúcim vyučovacím predmetom ŠVP alebo vytvorí nový vyučovací predmet, kurz a pod., ktorému prideli časovú dotáciu. Poznámky k RUP sú pre školu záväzné, môže si však v rámci svojho učebného plánu vytvoriť ďalšie poznámky podľa svojich potrieb a možností. Škola môže pri tvorbe školského vzdelávacieho programu rozdeliť hodinové dotácie a vzdelávacie štandardy na celý stupeň vzdelávania pri zachovaní postupnosti jednotlivých vzdelávacích štandardov a celkového počtu vyučovacích hodín jednotlivých vyučovacích predmetov.

1. Učebný plán 2022/2023 – ISCED 2

vzdelávacia oblasť	vyučovací predmet	5.	6.	7.	8.	9.	Minimálny počet	Pridané	Spolu v ŠKVP
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	5+1	5+0	4+1	5+0	5+1	24	3	27
	Nemecký jazyk	0+0	0+0	0+2	0+2	0+2	0	6	6
	Anglický jazyk	3+1	3+1	3+0	3+0	3+0	15	2	17
							39	11	50
Matematika a práca s informáciami	Matematika	4+1	4+0	4+1	4+1	5+1	21	4	25
	Informatika	1+0	1+0	1+0	1+0	0+0	4	0	4
							25	4	29
Človek a príroda	Fyzika	0+0	2+0	1+0	2+0	1+0	6	0	6
	Chémia	0+0	0+0	2+0	2+0	1+0	5	0	5
	Biológia	2+0	1+1	2+0	1+0	1+0	7	1	8
							18	1	19
Človek a spoločnosť	Dejepis	1+0	1+1	1+0	1+0	2+1	6	2	8
	Geografia	2+0	1+1	1+0	1+0	1+0	6	1	7
	Občianska náuka	0+0	1+0	1+0	1+0	1+0	4	0	4
							16	3	19
Človek a hodnoty	Etická výchova / Náboženská výchova	1+0	1+0	1+0	1+0	1+0	5	0	5
							5	0	5
Človek a svet práce	Technika	1+0	1+0	1+0	1+0	1+0	5	0	5
							5	0	5
Umenie a kultúra	Hudobná výchova	1+0	1+0	1+0	1+0	0+0	4	0	4
	Výtvarná výchova	1+0	1+0	1+0	1+0	1+0	5	0	5
							9	0	9
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova	2+0	2+0	2+0	2+0	2+0	10	0	10
							10	0	10
Povinné hodiny spolu		24	25	26	27	25	127		146

Voliteľné (disponibilné) hodiny	3	4	4	3	5	19	19	
Spolu	27	29	30	30	30	146		146

V školskom roku 2015/2016 sme v rámci disponibilných hodín posilnili pridaním po jednej vyučovacej hodine MAT, SJL, ANJ v 5. ročníku:

MAT – celkovo 5 hodín týždenne

SJL – celkovo 6 hodín týždenne

ANJ – celkovo 4 hodiny týždenne

V školskom roku 2016/2017 sme v rámci disponibilných hodín posilnili pridaním po jednej vyučovacej hodine ANJ, DEJ, BIO a GEO v 6. ročníku:

ANJ – celkovo 4 HODINY týždenne

DEJ – celkovo 2 hodiny týždenne

BIO – celkovo 2 hodiny týždenne

GEO – celkovo 2 hodiny týždenne

V školskom roku 2017/2018 sme v rámci disponibilných hodín posilnili pridaním po jednej vyučovacej hodine MAT, SJL, FYZ a DEJ v 7. ročníku:

MAT – celkovo 5 hodín týždenne

SJL – celkovo 5 hodín týždenne

FYZ – celkovo 2 hodiny týždenne

DEJ – celkovo 2 hodiny týždenne

V školskom roku 2018/2019 sme v rámci disponibilných hodín posilnili pridaním po jednej vyučovacej hodine MAT, SJL, BIO v 8. ročníku:

MAT – celkovo 5 hodín týždenne

SJL – celkovo 6 hodín týždenne

BIO – celkovo 2 hodiny týždenne

V školskom roku 2019/2020 sme v rámci disponibilných hodín posilnili pridaním po jednej vyučovacej hodine SJL, MAT, CHEM, BIO, DEJ v 9. ročníku:

SJL – celkovo 6 hodín týždenne

MAT – celkovo 5 hodín týždenne

CHEM – celkovo 2 hodiny týždenne

BIO – celkovo 2 hodiny týždenne

DEJ – celkovo 3 hodiny týždenne

Navrhnuté rozdelenie voliteľných disponibilných hodín bolo každý rok pedagogickou radou schválené.

Poznámky:

1. Rozdelenie tried na skupiny a zriaďovanie skupín sa uskutočňuje spravidla podľa priestorových, personálnych a finančných podmienok školy, podľa charakteru činnosti žiakov, podľa náročnosti predmetu s ohľadom na požiadavky ochrany zdravia a bezpečnosti práce .

Vo vyučovacích predmetoch vzdelávacej oblasti Človek a príroda sa rozdelenie žiakov odporúča pri tých témach, kde sa vyžaduje nadobúdanie a overovanie praktických zručností žiakov

V ročníkoch 1.- 9. sa predmet etická výchova vyučuje v jednej skupine.

Žiaci sú na hodinách náboženskej výchovy v jednej skupine v každej triede.

Predmet náboženská výchova sa vyučuje v každom ročníku 1 hodina

Vyučovanie telesnej a športovej výchovy na 2. stupni v 5.A, 6. A a 9. A. bude realizované v rámci triedy, nebude delené na skupiny chlapci a dievčatá. Žiaci z 7. A a 8. A. budú spojení v jednej skupine.

Žiaci sú na hodine informatiky v jednej skupine s maximálnym počtom 17 žiakov.

Žiaci sú na hodine techniky v 5. až 9. ročníku v jednej skupine s maximálnym počtom 17 žiakov.

Žiaci sú na hodinách anglického jazyka v jednej skupine v každom ročníku.

2. Vo vyučovacom predmete technika riaditeľ školy zohľadní personálno-odborné a materiálno-technické podmienky školy tak, aby v každom ročníku boli zastúpené témy tematických celkov Technika a Ekonomika domácnosti.

3. Voliteľné (disponibilné) hodiny použije škola na dotvorenie školského vzdelávacieho programu. Voliteľné (disponibilné) hodiny je možné využiť na:

a.) vyučovacie predmety, ktoré rozširujú a prehlbujú obsah predmetov zaradených do štátneho vzdelávacieho programu;

b.) vyučovacie predmety, ktoré si škola sama zvolí a sama si pripraví ich obsah, vrátane predmetov vytvárajúcich profiláciu školy a experimentálne overených inovačných programov zavedených do vyučovacej praxe;

c.) vyučovacie predmety, ktorých obsah je doplnením vyučovacieho predmetu pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, ktorí nemôžu napredovať v rámci bežných vyučovacích hodín a ktorí postupujú podľa individuálnych vzdelávacích programov;

d.) špecifické vyučovacie predmety pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.

4. Ak má škola vhodné podmienky na vyučovanie predmetu telesná a športová výchova, využije voliteľné (disponibilné hodiny) v primárnom vzdelávaní na posilnenie uvedeného predmetu, ,
5. V primárnom vzdelávaní sa podľa výberu žiaka a možností školy v predmete prvý cudzí jazyk vyučujú tieto cudzie jazyky: anglický jazyk, francúzsky jazyk, nemecký jazyk, ruský jazyk, španielsky jazyk, taliansky jazyk. Škola je povinná z rámca voliteľných hodín ponúknuť žiakom 7. – 9. ročníka ako druhý cudzí jazyk jeden z jazykov: anglický jazyk, francúzsky jazyk, nemecký jazyk, ruský jazyk, španielsky jazyk, taliansky jazyk podľa možností školy a záujmu žiakov, najmenej 2 vyučovacie hodiny týždenne; a ak si žiak nevybral anglický jazyk ako prvý cudzí jazyk, musí si ho v 7. – 9. ročníku vybrať ako druhý cudzí jazyk, a to najmenej 2 vyučovacie hodiny týždenne, ktoré mu je škola povinná z rámca voliteľných hodín zabezpečiť.
6. Rozdelenie hodinových dotácií do ročníkov je v kompetencii školy. Rozdelenie uvedené v tabuľke rámcového učebného plánu je iba odporúčaním. Celkový počet vyučovacích hodín jednotlivých vyučovacích predmetov za stupeň vzdelávania musí zostať zachovaný. Rozdelenie vzdelávacích štandardov v učebných osnovách školského vzdelávacieho programu zodpovedá rozdeleniu hodín učebnom pláne školy. Škola pri tvorbe učebného plánu dodržiava zásadu vekuprimeranosti.
7. Pri prestupe žiaka prijímajúca škola v prípade zistených odlišností zohľadní žiakovi ich kompenzáciu spravidla v priebehu jedného školského roku.
8. Športové triedy majú navýšenú hodinovú dotáciu vo všetkých ročníkoch o 3 hodiny na predmet športová príprava.
9. Škola môže po prerokovaní v rade školy v školskom vzdelávacom programe stanoviť vyšší celkový počet hodín, najviac však na 108 hodín na 1. stupni a na 161 hodín na 2. stupni. Ak sa škola rozhodne zvýšiť počet hodín, tieto sú financované z vlastných zdrojov.
10. Podľa tohto rámcového učebného plánu sa vzdelávajú aj žiaci so zdravotným znevýhodnením, ktorí sú v triede začlenení v rámci školskej integrácie, a to s uplatnením špecifík podľa bodu 7.1. Výchova a vzdelávanie žiakov so zdravotným znevýhodnením.
11. Škola si môže vybrať v primárnom vzdelávaní jeden z rámcových učebných plánov; rámcový učebný plán s 21 alebo s 24 hodinovou časovou dotáciou na vyučovanie predmetu jazyk národnostnej menšiny a literatúra. Škola musí v prípade výberu 24 hodinovej časovej dotácie dodržať obsahové a výkonové štandardy z vyučovacích predmetov hudobná výchova (pre 1. ročník) a vlastiveda (pre 4. ročník).

12. Rámcový učebný plán vymedzuje týždenný počet vyučovacích hodín. Jedna vyučovacia hodina má podľa tohto plánu 45 minút. Škola si môže zvoliť vlastnú organizáciu vyučovania¹⁰, pričom musí byť zachovaná minimálna celková časová dotácia, ktorá je pri časovej dotácii jedna hodina týždenne 33 hodín ročne.

7. Osobitosti a podmienky na výchovu a vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami v súlade s princípmi inkluzívneho vzdelávania

Zohľadňovanie individuálnych potrieb žiaka sa realizuje s cieľom zabezpečiť rovnocenný prístup k vzdelávaniu, primeraný rozvoj jeho schopností a osobností a s cieľom dosiahnuť primeraný stupeň vzdelania a jeho primerané začlenenie do spoločnosti.

Na podporu výchovy a vzdelávania žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami škola zabezpečí najmä:

- a) včasnú pedagogickú diagnostiku a v nadväznosti na jej závery v spolupráci s príslušným zariadením poradenstva a prevencie odbornú diagnostiku (špeciálnopedagogickú, liečbno-pedagogickú, sociálno-pedagogickú, logopedickú, psychologickú, medicínsku) diagnostiku, vzdelávanie podľa individuálneho vzdelávacieho programu (ak je potrebné), individuálnu a skupinovú prácu, používanie špeciálnych metód a foriem vyučovania, úpravu vzdelávacích cieľov a obsahu, uplatňovanie rozličných foriem hodnotenia, aplikáciu špecifických a alternatívnych foriem komunikácie, prípadne iných jazykov a prostriedkov komunikácie, spoluprácu s rodičmi a ďalšie, v závislosti od individuálnej potreby konkrétneho žiaka;
- b) materiálne vybavenie, ktoré zahŕňa špeciálne edukačné publikácie, špeciálne vyučovacie pomôcky, kompenzačné pomôcky, prístroje, digitálne technológie, úpravu prostredia, prípadne špeciálne miestnosti a učebne;
- c) odborný prístup pedagogických a odborných zamestnancov, školského podporného tímu a zariadení poradenstva a prevencie, podporu pedagogického asistenta;
- d) akceptujúce školské prostredie a programy v triedach a školách, ktoré sú zamerané na formovanie pozitívnych postojov k ľuďom s odlišnosťou a znevýhodnením;
- e) odbornú prípravu pedagogických a odborných zamestnancov;
- f) finančné zdroje na zabezpečenie špeciálnych materiálnych, odborných a personálnych podmienok.

Tieto podporné opatrenia je škola povinná zabezpečiť, okrem prípadov, ak to vzhľadom na jej podmienky preukázateľne nie je možné.

Naša škola dokáže vytvoriť tieto podmienky pre vzdelávanie žiakov so ŠVVP:

- poradenstvo odborných zamestnancov Centra pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie (ďalej len „CPPPaP“) v Nitre pre žiaka a rodičov, ako aj iných zariadení akreditovaných MŠVVaŠ SR,
- materiálne zabezpečenie – osobitné učebné pomôcky, kompenzačné pomôcky (PC, diktafón, kalkulačka, tabuľka, názorné špeciálne pomôcky, slovníky). Škola nemá bezbariérový prístup do budov ani v interiéri.
- individuálny výchovno-vzdelávací program pre určený predmet / predmety – vypracováva ho príslušný predmetový pedagóg v spolupráci s výchovným poradcom, triednym učiteľom a odborným zamestnancom poradenského zariadenia, minimálne raz za polroka je zhodnotený pedagógmi na pedagogickej rade. O výsledkoch vo vzdelávaní žiaka je rodič informovaný minimálne 1 x ročne.
- individuálny prístup k žiakovi vo výchovno-vzdelávacom procese:
 - úprava prostredia triedy – špecifické umiestnenie jeho lavice v triede, resp. ostatných lavíc a pod.
 - poskytnutie dlhšieho času žiakovi na splnenie úlohy
 - preferovanie ústneho alebo písomného skúšania so špecifickými postupmi (upravené testy – jednoduché, stručné a jasné otázky),
 - veľké písmo,
 - vhodný alebo nevhodný výber z možností A B, C,
 - slovný výklad zadania kvôli porozumeniu a pod.,
 - ústne skúšanie so špecifickými formami – otázka – odpoveď, len v lavici a pod.,
 - vykonávanie opráv písomných prác spoločne so žiakom,
 - taktný, tolerantný prístup k osobe žiaka,
 - umožnenie používania kompenzačných pomôcok na vyučovaní.

Konkrétne vzdelávacie ciele (krátkodobé, dlhodobé):

Cieľom vzdelávania je, aby žiak so ŠVVP zvládol daný postupový ročník a možný čo najvyšší stupeň vzdelania poskytovaný základnou školou.

Metodické postupy individuálneho prístupu v jednotlivých predmetoch môžu zohľadňovať niektoré z nasledujúcich postupov, ktoré sú presnejšie špecifikované v IVVP každého žiaka:

Slovenský jazyk a literatúra:

- nahradiť diktovaný diktát doplnovacím,
- gramatické pravidlá preverovať ústne formou komentovaného diktátu,

- tolerovať zníženú úroveň písomného prejavu,
- uprednostňovať ústnu odpoveď pred písomnou,
- uprednostňovať formu konverzácie,
- v prípade písomného preverovania vedomostí nastaviť čas,
- pri slohových prácach nehodnotiť pravopis, ale len štylistiku a obsahovú stránku,
- zväziť rozsah povinného čítania, resp. dať mu viac času na prečítanie, alebo mu presne určiť dôležité časti na prečítanie,
- nevyvolávať ho k hlasnému čítaniu pred triedou, resp. neklasifikovať čítania, až po prečítaní doma.

Cudzí jazyk:

- individuálny, tolerantný, povzbudzujúci prístup (rozsah individuálnej intervencie určí príslušný pedagóg),
- zamerať sa na fonetickú úroveň zápisu,
- gramatické pravidlá preverovať ústnou formou komentovaného diktátu,
- tolerovať zníženú úroveň písomného prejavu,
- uprednostňovať ústnu odpoveď pred písomnou,
- uprednostňovať formu konverzácie (využívanie CD nahrávok, kaziet),
- v prípade písomného preverovania vedomostí nastaviť čas,
- pri slohových prácach nehodnotiť pravopis, ale len štylistiku a obsahovú stránku,
- neklasifikovať čítanie, až po prečítaní doma.

Matematika a prírodovedné predmety:

- umožniť používanie kalkulačky,
- akceptovať správnosť postupu riešenia, tolerovať chyby z nepozornosti a zámény tvarov číslíc a znamienok,
- v slovných úlohách zvýrazniť kľúčové slová a pomôcť s algoritmizáciou odpovede,
- akceptovať zníženú úroveň v geometrii.

Ostatné predmety teoretickej povahy:

- vedomosti v predmetoch teoretickej povahy prednostne preverovať ústnym skúšaním s pomocnými otázkami, v prípade klasifikovanej písomnej práce nastaviť čas a pri známke nedostatočný, dostatočný, prípadne pri nezrozumiteľnosti práce (nedokončí slovo, vetu) umožniť opravu ústnou odpoveďou,
- uprednostňovať skúšanie (ústne, písomné, kombinované) podľa vhodnosti, odporúčania pre žiaka,

- pri ústnom skúšaní uprednostňovať formu konverzácie (otázka – odpoveď),
- pri diktovaní poznámok zohľadniť jeho oneskorené tempo písania, diktovať pomalšie, alebo u sprostredkovať vytlačené poznámky (učebné texty),
- pri nedostatočnom porozumení prečítaného textu, je potrebné zvýrazniť kľúčové slová, preveriť si celkové porozumenie zadaným otázkam a až tak dať písomnú prácu vypracovať žiakov,
- vytvoriť väčší časový priestor na vypracovanie písomnej práce, alebo zredukovať počet úloh,
- pri komunikácii so žiakom používať pozitívnu stimuláciu (pochvala, ocenenie), aj za čiastkové úspechy.

7.1 Výchova a vzdelávanie žiakov so zdravotným znevýhodnením

Základná škola, ktorá vzdeláva žiakov so zdravotným znevýhodnením spolu s ostatnými žiakmi školy, vytvára podmienky na výchovu a vzdelávanie žiakov so zdravotným znevýhodnením v súlade s princípmi inkluzívneho vzdelávania a odporúčaniami zariadenia poradenstva a prevencie a v spolupráci so školským podporným tímom.

Škola zabezpečí najmä:

- odborné personálne, materiálne, priestorové a organizačné podmienky zodpovedajúce individuálnym potrebám žiaka so zdravotným znevýhodnením a tiež systematickú spoluprácu školy so zariadením poradenstva a prevencie alebo špeciálnou školou;
- vypracovanie individuálneho vzdelávacieho programu, ktorý upravuje jednotlivé časti školského vzdelávacieho programu podľa špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb žiaka, najmä obsah, metódy, formy alebo spôsoby hodnotenia a spoluprácu so zákonným zástupcom a pedagogickými a/alebo odbornými zamestnancami;
- uplatňovanie špecifických foriem komunikácie (slovenský posunkový jazyk, Braillovo písmo), alternatívnej a augmentatívnej komunikácie, prípadne iných jazykov a prostriedkov komunikácie;
- využívanie rôznych odporúčaných foriem špecifickej pedagogickej a odbornej podpory a intervencie, ktoré podľa individuálnych potrieb žiaka môžu (ale nemusia) zahŕňať aj využívanie disponibilných hodín na výučbu špecifických vyučovacích predmetov¹⁹, a/alebo na individuálne alebo skupinové vyučovanie v predmetoch, v ktorých sa žiak vzdeláva podľa individuálneho vzdelávacieho programu;

- vyučovanie za pomoci ďalšieho pedagogického alebo odborného zamestnanca, individuálne alebo v skupinách na vyučovaní, prednostne v triede spolu s ostatnými žiakmi alebo mimo triedy, pričom obsah, formy a postup vyučovania sa konzultuje s príslušným učiteľom;
- možnosť učiteľom flexibilne prispôbiť rozsah a štruktúru vyučovacej hodiny zohľadňujúc momentálny psychický stav, správanie a potreby žiakov, ktoré sú dôsledkom ich zdravotného znevýhodnenia;
- podmienky pre komplexný rozvoj osobnosti žiakov so zdravotným znevýhodnením.

Tieto podporné opatrenia je škola povinná zabezpečiť, okrem prípadov, ak to vzhľadom na jej podmienky preukázateľne nie je možné.

Žiak so zdravotným znevýhodnením sa vzdeláva podľa školského vzdelávacieho programu a učebného plánu školy. Ak špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby neumožňujú žiakovi so zdravotným znevýhodnením, aby sa vzdelával podľa školského vzdelávacieho programu školy, žiak sa vzdeláva podľa individuálneho vzdelávacieho programu.

Individuálny vzdelávací program žiaka so zdravotným znevýhodnením vypracováva v súlade s odporúčaniami zariadenia poradenstva a prevencie a s informovaným súhlasom zákonného zástupcu žiaka pedagogický zamestnanec poverený riaditeľom školy v spolupráci so školským špeciálnym pedagógom, pedagogickým asistentom a odborným zamestnancom školy, prípadne aj s ostatnými vyučujúcimi. Pri tvorbe individuálneho vzdelávacieho programu nie je potrebné doslovne postupovať podľa vzdelávacích programov pre žiakov so zdravotným znevýhodnením, keďže rozmanitosť potrieb a charakteristík žiakov s jedným druhom zdravotného znevýhodnenia je veľmi veľká. Je potrebné prihliadať primárne na individuálne špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby konkrétneho žiaka.

V špeciálnych triedach pre žiakov so zdravotným znevýhodnením a v školách pre žiakov so zdravotným znevýhodnením (špeciálnych školách) sa žiaci vzdelávajú podľa vzdelávacích programov pre žiakov podľa druhu zdravotného znevýhodnenia.

Ak vzdelávací program pre žiakov so zdravotným znevýhodnením nezodpovedá charakteru konkrétnych špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb žiaka, žiak sa vzdeláva podľa individuálneho vzdelávacieho programu. Individuálny vzdelávací program zohľadňuje maximálny vzdelávací potenciál konkrétneho žiaka.

7.2 Výchova a vzdelávanie žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia

Cieľom výchovy a vzdelávania žiakov zo SZP je vytvorenie podnetného a podporného prostredia pre efektívne vzdelávanie, aby bol zabezpečený ich rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelaniu.

Pri výchove a vzdelávaní žiakov zo SZP škola v súlade s princípmi inkluzívneho vzdelávania a v spolupráci so školským podporným tímom zabezpečí najmä:

- prispôsobenie metód a foriem vzdelávania podľa individuálneho prístupu tak, aby boli žiaci podporení a motivovaní sa efektívne vzdelávať;
- včasné riešenie ťažkostí vo vzdelávaní, využívanie podpory pedagogického asistenta a iné dostupné možnosti podpory pedagogických a odborných zamestnancov;
- motivovanie a vytváranie podmienok pre žiakov zo SZP a ich rodičov pre pravidelnú dochádzku na vyučovanie;
- motivovanie a vytváranie podmienok pre žiakov s ohľadom na ich pokračujúce vzdelávanie, pôsobenie na trhu práce a praktický život;
- prípravu aktivít, v ktorých môžu žiaci prejsť a uplatniť svoje záujmy, silné stránky a schopnosti;
- podmienky pre komplexný rozvoj osobnosti žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia;
- v prípade odlišného materinského jazyka žiaka škola v obsahu a metódach vyučovania individuálne zohľadní mieru jeho znalosti vyučovacieho jazyka.

Tieto podporné opatrenia je škola povinná zabezpečiť, okrem prípadov, ak to vzhľadom na jej podmienky preukázateľne nie je možné.

Vzdelávanie žiakov zo SZP sa uskutočňuje v bežných triedach spolu s ostatnými žiakmi. V prípade potreby škola môže využiť individuálny vzdelávací program pre konkrétneho žiaka (vypracovaný na jeden, viacero alebo aj všetky vyučovacie predmety) v súlade s odporúčaniami zariadenia poradenstva a prevencie a s informovaným súhlasom zákonného zástupcu žiaka. Individuálny vzdelávací program vypracováva pedagogický zamestnanec poverený riaditeľom školy v spolupráci so školským špeciálnym pedagógom, pedagogickým asistentom a odborným zamestnancom školy, prípadne aj s ostatnými vyučujúcimi. Ak má žiak zo SZP zároveň odlišný materinský jazyk a potrebu podpory pri osvojovaní si vyučovacieho jazyka navštevovanej školy, škola to zohľadní vo vyučovaní a podľa potreby aj v individuálnom vzdelávacom programe daného žiaka.

Oblasťou podpory pre žiakov našej školy zo sociálne znevýhodneného prostredia je:

- výchovno-vzdelávacie zabezpečenie :

- príprava textov a metodických materiálov, pomôcok na vyučovanie,
 - zabezpečenie doučovania podľa potrieb,
 - zapájanie žiakov do kultúrnych podujatí školy aj obce,
 - zapájanie žiakov do práce v záujmových útvaroch,
 - návšteva ŠKD u žiakov 1.stupňa,
 - odborné a personálne zabezpečenie:
 - príprava pedagogických zamestnancov na prácu s týmito žiakmi v spolupráci so špeciálnym pedagógom, psychológom, prípadne s koordinátorom pre žiakov so ŠVVP,
 - pravidelné konzultácie s rodičmi týchto žiakov,
 - možnosť konzultovať s výchovným poradcom aj triednym učiteľom akékoľvek problémy, ktoré nie sú schopní riešiť sami žiaci,
 - spolupráca školy s odbornými zariadeniami, sociálnym kurátorom, obecným úradom
- Zásady vzdelávania žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia:
- uplatňujeme individuálny prístup,
 - dbáme na iné pracovné tempo žiakov,
 - striedame pracovné náplne,
 - odstraňujeme rušivé momenty pri práci,
 - žiaci používajú kompenzačné pomôcky,
 - zaraďujeme činnosti, pri ktorých očakávame úspech žiaka,
 - chválime žiaka za každý i malý úspech, pozitívne ho motivujeme,
 - spolupracujeme na jednotnom prístupe všetkých pedagógov.

Na škole sú títo žiaci začlenení v bežných triedach.

Pri práci využívajú:

- kompenzačné pomôcky
- odbornú literatúru
- hry na rozvíjanie pozornosti, koncentrácie
- prácu s počítačom
- testy

7.3 Výchova a vzdelávanie žiakov s nadaním

Cieľom výchovy a vzdelávania žiakov s nadaním je umožniť im vzdelávať sa a rozvíjať v súlade s ich vývinovými charakteristikami (napr. akcelerovaný kognitívny vývin) a s prihliadnutím na možné vývinové špecifiká, súvisiace s ich nadaním (napr. asynchrónny vývin).

Nadaný žiak sa vzdeláva podľa školského vzdelávacieho programu a rámcového učebného plánu školy. Ak špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby neumožňujú nadanému žiakovi, aby sa vzdelával podľa školského vzdelávacieho programu školy, žiak sa vzdeláva podľa individuálneho vzdelávacieho programu v súlade s odporúčaniami zariadenia poradenstva a prevencie a s informovaným súhlasom zákonného zástupcu žiaka. Individuálny vzdelávací program nadaného žiaka vypracováva pedagogický zamestnanec poverený riaditeľom školy v spolupráci so školským špeciálnym pedagógom, pedagogickým asistentom a odborným zamestnancom školy, prípadne aj s ostatnými vyučujúcimi. Pri tvorbe individuálneho vzdelávacieho programu nie je potrebné doslovne postupovať podľa vzdelávacieho programu pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním, keďže rozmanitosť potrieb a charakteristík žiakov s nadaním je veľmi veľká. Je potrebné prihliadať primárne na individuálne špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby konkrétneho žiaka, vrátane potrieb vyplývajúcich zo zdravotného alebo sociálneho znevýhodnenia.

Triedy s rozšíreným vyučovaním niektorých predmetov alebo športové triedy možno zriaďovať aj pre tých žiakov, ktorí neboli diagnostikovaní ako nadaní žiaci so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, ale vybraní na základe kritérií určených riaditeľom školy. Za triedy pre žiakov s nadaním sú pokladané iba tie triedy, ktorých žiaci boli ako nadaní diagnostikovaní zariadením poradenstva a prevencie.

Vo všetkých organizačných formách vzdelávania škola zabezpečí žiakom s nadaním špecifické podmienky pre úspešné rozvíjanie ich nadania a optimalizáciu vývinu ich osobnosti, najmä:

- špecifikovať v školskom vzdelávacom programe, resp. v individuálnom vzdelávacom programe ciele vzdelávania s ohľadom na druh a stupeň rozvíjaného nadania, na potrebu všestranného osobnostného rozvoja nadaných žiakov a na prípadné špecifické vývinové charakteristiky, súvisiace s nadaním (napr. asynchrónia, dysfunkčný perfekcionizmus, senzitivita);
- zabezpečiť vzdelávanie nadaných žiakov materiálne, metodicky i personálne;
- v prípade potreby spolupracovať so psychológom, prípadne s iným odborným zamestnancom;
- v prípade umelecky nadaných žiakov spolupracovať s odborným pedagógom konkrétnej umeleckej disciplíny a športovo nadaných žiakov so športovým trénerom;
- akceptovať nadaných žiakov a rešpektovať špecifiká ich osobností a správania;
- dbať na komplexný rozvoj osobnosti nadaných žiakov;

- zamestnávať žiakov zmysluplne, zadávať im stimulujúce úlohy a uplatňovať diferencovaný prístup vo vyučovaní, vrátane postupov zameraných na rozvoj samostatnosti a tvorivosti žiakov, napr. projektové vyučovanie;
- umožniť žiakom vzdelávanie pod vedením tútora alebo vzdelávanie v konkrétnom predmete pod vedením učiteľa školy vyššieho stupňa;
- viesť žiakov k realistickému hodnoteniu vlastných schopností i výsledkov svojej práce, sebareflexii a sebaprijatiu;
- viesť žiakov k vzájomnej spolupráci.

Tieto podporné opatrenia je škola povinná zabezpečiť, okrem prípadov, ak to vzhľadom na jej podmienky preukázateľne nie je možné.

Naša škola zapája deti s intelektovým, umeleckým, športovým alebo praktickým nadaním do tvorivej záujmovej činnosti a účasti v predmetových olympiádach a tvorivých súťažiach.

7.4. Metódy a formy práce so žiakmi so ŠVVP Disfunkcie: dyslexia, dysgrafia , dysortografia, ADHD , ADD,dyslália

Pri vzdelávaní žiakov so špecifickými poruchami učenia na vyučovacích hodinách akceptujeme individuálny prístup. Na hodinách vhodne modifikujeme metódy , postupy a formy vyučovania vhodné pre týchto žiakov .

Hodnotenie realizujeme v zmysle Metodického pokynu č.22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy a Prílohy č. 2 k metodickému pokynu č. 22/2011 č.:2011-3121/12824.4-921 „Zásady hodnotenia žiaka so zdravotným znevýhodnením začleneného v základnej škole“

Dyslexia, dysgrafia a dysortografia

U žiakov s týmito špecifickými poruchami akceptujeme individuálne pracovné tempo, poskytujeme dostatočné množstvo času pri zadávaní a vypracovávaní úloh. Zadaná im pripravujeme skrátené, prípadne sú rozdelené na kratšie úseky. Dávame im pomocné otázky , ktorými zisťujeme porozumenie žiakov daným úlohám. Zároveň umožňujeme klásť otázky, v priebehu ich práce, ak niečomu dostatočne neporozumeli. Dostávajú dostatok času i na skontrolovanie písomných úloh. Kontrolujeme tiež postup práce, nielen výsledok.

Pri čítaní nevyžadujeme samostatné čítanie nahlas, ale v žiadnom prípade pri ňom žiaka so špecifickými poruchami nevynechávame a zapájame ho do čítania. Usilujeme sa podporiť napr. čítanie vo dvojici, alebo čítajú viacerí žiaci naraz. Preferujeme skôr čítanie krátkych celkov, uprednostňujeme pochopenie textu, na prerozprávanie čítaného pomôžeme vytvoriť osnovu, ktorá žiakom uľahčuje reprodukciu. Tolerujeme zhoršenú orientáciu v texte.

Využívame knihy zo školskej knižnice. Diktáty nahrádzame doplnovačkami, príp. alternatívnymi formami diktátu. Zameriavame sa na hodnotenie aktuálne preberaného gramatického javu, uprednostňujeme slovné hodnotenie, prípadne iba vyčíslenie počtu chýb. Tolerujeme zhoršenú kvalitu grafického prejavu, uprednostňujeme obsah pred formou, umožňujeme i písanie veľkými tlačnými písmenami.

V anglickom jazyku sa zameriavame na ústne ovládnutie slovnej zásoby pred písomnou, hodnotíme konverzačnú rovinu, v písomnom prejave tolerujeme slová napísané foneticky správne.

Ako pomôcky sa v jazykoch osvedčili nápovedné obrázky, prehľady gramatických pravidiel v nadväznosti na preberané učivo - najmä vo fáze precvičovania gramatických javov.

Využívame klasické obrazové prehľady, mentálne mapy, ale i digitálne materiály s využívaním IKT. Umožňujeme žiakom viac pracovať na počítači, podľa individuálnych potrieb písať na ňom časť písomností, napr. vlastné poznámky, slohové práce, niektoré domáce úlohy, pripravovať školské projekty, byť preskúšaní v testoch a podobne.

V matematike preferujeme vyznačovanie dôležitého v zadaniach slovných úloh (základné údaje, o koľko viac, menej...), akceptujeme zníženú úroveň v geometrii, pri písomkách nevyžadujeme odpisovať príklady a zadania z tabule. Poskytujeme predtlačený text so zvýraznenými kľúčovými slovami.

Okrem klasických matematických, geometrických dvoj a trojrozmerných modelov, schém, tabuliek, počítadiel, kalkulačiek, magnetických tabuliek, skladačiek s geometrickými tvarmi, využívame prvky multisenzorickej výchovy a vizualizáciu učiva, ktorá pomáha vytvárať asociácie v preberanom učive. Sú to IKT pomôcky, najmä interaktívna tabuľa, vizualizér a rôzne edukačné programy.

Písomné práce členíme tak, aby uľahčovali orientáciu, dbáme na zvýraznenie podstaty úloh v písomnom texte.

Deti usmerňujeme jasnými, pochopiteľnými pravidlami, oceňujeme aj za menšie, čiastkové úspechy, porovnáваме aktuálny výkon s predchádzajúcou úrovňou, sústreďujeme sa na kladné stránky.

U žiakov s dyslexiou, dysgrafiou a dysortografiou využívame v spolupráci s rodičmi systematickú domácu prípravu. Nárazové učenie je totiž pre týchto žiakov veľmi zaťažujúce a stresujúce a často potrebujú prestávky. V škole, ale i doma je pre nich dôležitá uvoľnená atmosféra. Odporúčame aj rodičom nezameriavať sa príliš na výkon, ale skôr na postupnosť v dosahovaní čiastkových úspechov a cieľov.

ADD /syndróm deficitu pozornosti/

ADHD /syndróm deficitu pozornosti spojený s hyperaktivitou/

U žiakov s uvedenými poruchami pozornosti stanovujeme pre prácu na všetkých vyučovacích hodinách jasné kritéria, pravidelne ich počas práce kontrolujeme, stanovujeme jasné hranice s adekvátnym systémom odmien a trestov s pozitívnou motiváciou. Žiaci sedia blízko učiteľa, najčastejšie v prvej lavici, v pokojnom okolí. Činnosti u nich striedame s prestávkami, pracovné činnosti delíme na menšie celky, umožňujeme im ventilovať napätie pohybom, zmenou polohy tela striedať sed, stoj i kľak, resp. inou činnosťou. Neustále im opakujeme pokyny, netrestáme za malé priestupky, nenútime ich do absolútneho pokoja, naopak pochválime, ak sa upokojia, prípadne len za úsilie splniť úlohu. Ostatným žiakom v triede vhodne vysvetlíme, prečo daný žiak potrebuje podporu a pochopenie všetkých a prečo sa správa inak ako ostatní.

Žiakom s uvedenou špecifikáciou poskytujeme dostatok času na vypracovanie písomných úloh. Usilujeme sa odbúrať časovo limitované úlohy (5-minútovky, bleskovky,...) Využívame prácu vo dvojiciach, skupinové vyučovanie. Dôležité body, pojmy, čísla strán, kľúčové slová, zapisujeme na tabuľu. Využívame dostatočné množstvo pomôcok, klasické nápovedné obrázky, obrazové prehľady, mentálne mapy, ale i digitálne materiály s využitím IKT, dodržiavame tak zásadu názornosti, zásadu multisenzoriálneho prístupu. Oceňujeme aj najmenšie pokroky.

Pri čítaní preferujeme krátke časti predpísaných textov, čítanie nahlas, poskytujeme dostatok času na prečítanie, overujeme si porozumenie prečítaného. Písanie prispôbujeme tempu žiaka, používame vzory písmen, doplnovacie cvičenia, diktáty špecificky klasifikujeme. V matematike pomáhame s prečítaním slovnej úlohy, s upevňovaním matematických predstáv, volíme individuálny prístup a názornosť. V spolupráci s rodičmi dbáme na systematickú domácu prípravu, domáce úlohy. Rodičom zdôrazňujeme potrebu dôsledného výchovného vedenia s jasnými hranicami vyhovujúceho správania. Osvedčilo sa vyznačenie individuálnych úloh v slovníčku.

Dyslália

Rešpektujeme individuálne pracovné tempo žiakov. Dávame dostatok času zodpovedajúceho jeho potrebám. Poskytujeme priestor na vypracovanie písomných úloh, príp. čo nestihnú napísať, im umožňujeme doodpovedať ústne. Časovo limitované úlohy im podľa možnosti nedávame.

Kombinujeme rôzne formy odpovedí, vzájomne dopĺňanie, skúšame častejšie z kratších celkov, poskytujeme nápovedy, osnovu, obrázky.

Pred celou triedou nechávame žiakov s dysláliou čítať len krátke úseky. Rešpektujeme ich pomalšie tempo pri verbálnom prejave. Sme tolerantní a k trpezlivosti vedieme aj ostatných žiakov. Odbúravame dvojité čítanie.

U žiakov podporujeme slabikovanie. Pri čítaní ich vedieme, aby si ukazovali v texte prstom, príp. záložkou, čím eliminujeme zhoršenú orientáciu v texte. Zameriavame sa skôr na porozumenie textu.

Náročnejšie, dlhšie slová precvičujeme, vysvetľujeme význam slov pred samotným čítaním.

U žiakov s dysláliou tolerujeme slabšiu i nesprávnu výslovnosť, ale usilujeme sa u seba a iných žiakov ju dodržiavať, aby žiaci neustále počuli správne znenie hlások.

Tolerujeme i zníženú úhľadnosť, nerovnomernosť tvarov pri písaní. Diakritické znamienka dopĺňame okamžite.

Využívame dostatočné množstvo pomôcok, dodržiavame zásadu názornosti, zapisujeme na tabuľu dôležité body, pojmy počas výkladu učiva (čísla strán, zadanie, kľúčové slová).

8. Charakteristika odboru vzdelávania a jeho dĺžka

Nižšie stredné vzdelávanie zabezpečuje rozvoj osobného potenciálu každého žiaka, jeho spôsobilostí, zručností a vedomostí potrebných v osobnom i občianskom živote a pre ďalšie vzdelávanie. Formuje a rozvíja charakter žiakov v súlade s etickými hodnotami. Nižšie stredné vzdelávanie – druhý stupeň základnej školy tvorí 5. – 9. ročník.

9. Forma výchovy a vzdelávania

Výchova a vzdelávanie sa na druhom stupni základnej školy organizuje dennou formou.

Denná forma štúdia sa môže uskutočňovať aj ako dištančná:

- v celom rozsahu vzdelávania zabezpečovaného školou pre žiakov, ktorí plnia povinnú školskú dochádzku individuálnym vzdelávaním, preto, že ich zdravotný stav neumožňuje účasť na vzdelávaní v škole alebo preto, že boli vzatí do väzby alebo sú vo výkone trestu odňatia slobody;
- v rozsahu podľa rozhodnutia riaditeľa školy pre žiakov, ktorí plnia povinnú školskú dochádzku podľa individuálneho učebného plánu;
- v rozsahu podľa odporúčania zariadenia poradenstva a prevencie pre žiakov so špecifickými výchovno-vzdelávacími potrebami, ktorí sú vzdelávaní podľa

individuálneho vzdelávacieho programu alebo ktorí sú žiakmi so všeobecným intelektovým nadaním;

- v rozsahu podľa rozhodnutia riaditeľa školy, ministra školstva alebo inej oprávnenej osoby v čase mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu pre všetkých žiakov v rozsahu nevyhnutne potrebnom, najviac však 1 mesiac, z dôvodu havárie v budove školy alebo rekonštrukcie budovy školy.

10. Vyučovací jazyk

Výchova a vzdelávanie podľa tohto predmetu sa uskutočňuje v slovenskom jazyku alebo v jazyku národnostnej menšiny.

11. Osobitosti výchovy a vzdelávania cudzincov

Deťom cudzincov, ktoré sa vzdelávajú v základných školách s vyučovacím jazykom slovenským sa zabezpečuje na odstránenie jazykovej bariéry jazykový kurz štátneho jazyka. Počas ich adaptačného obdobia v čase osvojovania si vyučovacieho jazyka sa pri ich hodnotení a klasifikácii odporúča postupovať podľa zákona a metodického pokynu na hodnotenie žiakov základnej školy.

12. Osobitosti výchovy a vzdelávania žiakov v národnostných školách a národnostných triedach

Výchovno-vzdelávacia činnosť na primárnom stupni vzdelávania národnostných škôl (prvý stupeň základnej školy) sa zameriava aj na zachovanie a rozvoj kultúrnej a jazykovej identity žiakov patriacich k národnostným menšinám. Výchova a vzdelávanie v jazyku národnostnej menšiny sa zaručuje v národnostných školách a národnostných triedach. Jedným z najdôležitejších prostriedkov dosiahnutia týchto cieľov je vyučovanie jazyka a literatúry národnostnej menšiny a vyučovanie vzdelávacích oblastí a predmetov v jazyku národnostnej menšiny. Vyučovací predmet jazyka národnostnej menšiny a literatúra je povinným vyučovacím predmetom.

Osobitosťami výchovy a vzdelávania v národnostných školách sú:

- a) vyučovanie povinného vyučovacieho predmetu jazyk národnostnej menšiny a literatúra,
- b) vyučovanie povinného vyučovacieho predmetu slovenský jazyk a literatúra v rozsahu vyučovania potrebného na jeho osvojenie alebo vyučovacieho predmetu slovenský jazyk a

slovenská literatúra, ktorý sa vyučuje metódami a formami výchovy a vzdelávania ako cudzí jazyk,

c) vyučovanie povinných vyučovacích predmetov vlastiveda a hudobná výchova

d) používanie edukačných publikácií, určených pre národnostné školy a triedy, ktoré sú v súlade s princípmi a cieľmi výchovy a vzdelávania,

e) vedenie pedagogickej dokumentácie školy dvojjazyčne, a to v štátnom jazyku a jazyku príslušnej národnostnej menšiny.“

13. Vnútorý systém kontroly a hodnotenia detí a žiakov

V rámci vnútorného systému hodnotenia a kvality školy sa zameriame na 3 oblasti:

1. Hodnotenie žiakov
2. Hodnotenie pedagogických zamestnancov
3. Hodnotenie školy

13.1 Hodnotenie vzdelávacích výsledkov práce žiakov

Cieľom hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov v škole je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky, kde má rezervy a aké sú jeho pokroky. Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce, návod, ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov.

Cieľom je zhodnotiť prepojenie vedomostí so zručnosťami a spôsobilosťami.

Hodnotenie žiaka je nevyhnutná súčasť výchovno-vzdelávacieho procesu, ktorá má informačnú, korekčnú a motivačnú funkciu.

Vnútorý systém kontroly hodnotenia detí a žiakov sa nachádza na webovej stránke školy zsvinodol.edupage.org

13.2 Vnútorý systém kontroly a hodnotenia zamestnancov

Zamestnanci školy sú hodnotení:

- a) priebežne (pedagogickí zamestnanci, nepedagogickí zamestnanci),
- b) v závere školského roka (pedagogickí zamestnanci – písomnou formou).

Prostriedky hodnotenia:

- a) u pedagogických zamestnancov a nepedagogických zamestnancov
 - pozorovanie,
 - rozhovor, diskusia,

- depistážny dotazník,
- kontrola dokumentácie, za ktorú zamestnanec zodpovedá,
- kontrola dodržiavania vnútorných predpisov v oblasti odbornej, personálnej, bezpečnostnej, protipožiarnej,
- iné.

b) u pedagogických zamestnancov

- hospitácia,
- výsledky žiakov, ktoré pedagóg dosiahne vo výchovno-vzdelávacom procese v oblasti kognitívnej, výchovnej, emocionálnej, ktoré súvisia s ich prospechom,
- miera iniciatívy zapájať žiakov do mimoškolských aktivít, súťaží, olympiád + dosiahnuté výsledky,
- absolvovanie vzdelávacích aktivít pre pedagógov v rámci aktualizácie vzdelávania na škole a ďalšieho vzdelávania v iných inštitúciách, ktoré súvisí s potrebami školy,
- tvorba učebných pomôcok,
- podnetné návrhy na skvalitnenie činnosti školy,
- vzájomné hospitácie a rozbor vzdelávacích aktivít,
- iné.

Motivácia zamestnancov k podávaniu kvalitných pracovných výkonov:

a) pozitívna motivácia

- finančné ohodnotenie formou odmien alebo osobných príplatkov,
- morálne ocenenie výsledkov práce jednotlivca, kolektívu,

b) negatívna motivácia

- pohovor,

Vnútorný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov školy

- napomenutie (ústne, písomné),
- finančný postih,
- skončenie pracovného pomeru.

Zamestnancov školy hodnotia vedúci zamestnanci podľa organizačnej štruktúry, záverečné hodnotenie je konzultované s riaditeľom školy. Hodnotenie zamestnancov je bližšie uvedené vo vnútorných predpisoch školy

13.3 Hodnotenie školy

Cieľom hodnotenia je, aby žiaci a ich rodičia získali dostatočné a hodnoverné informácie o tom, ako zvládajú požiadavky na nich kladené. A preto, aby aj verejnosť vedela, ako škola dosahuje ciele, ktoré sú na žiakov kladené v ŠVP.

Dôraz je kladený na dve veci:

- konštatovanie úrovne stavu,
- zisťovanie súvislostí a okolností, ktoré výsledný stav ovplyvňujú.

Vlastné hodnotenie školy je zamerané na:

- ciele, ktoré si škola stanovila, najmä v koncepčnom zámere rozvoja školy a v školskom vzdelávacom programe, ich reálnosť a stupeň dôležitosti,
- posúdenie ako škola splňa ciele, ktoré sú v štátnom vzdelávacom programe,
- oblasti, v ktorých škola dosahuje dobré výsledky a oblasti, v ktorých škola dosahuje slabšie výsledky, vrátane návrhov a opatrení.

Monitorujeme pravidelne:

- podmienky na vzdelanie,
- sociálnu klímu v triedach,
- zmeny v správaní sa žiakov,
- dodržiavanie ľudských práv,
- spokojnosť s vedením školy a učiteľmi,
- prostredie – klíma školy,
- priebeh vzdelávania - vyučovací proces – metódy a formy vyučovania,
- výsledky vzdelávania,
- úroveň výsledkov práce školy.

Kritériom pre nás je:

- spokojnosť žiakov, rodičov a učiteľov,
- kvalita výsledkov.

Nástroje na zisťovanie úrovne stavu školy:

- dotazníky pre žiakov – zisťovanie triednej klímy, zisťovanie prítomnosti sociálno-patologických javov,
- analýza úspešnosti žiakov na súťažiach, olympiádach,
- SWOT analýza.